

Årsmelding 1996 NSAM

Perioden 16. september 1996 til 15. september 1997

ÅRSMØTET 1996

Årsmøtet ble avholdt på Rica Ibsen Hotell i Skien 25. oktober 1996. Det var 30 fremmøtte. Ole Møller Olesen møtte fra Dansk Selskab for Almen medicin. Per Hjortdal og Tone Skjerven ble valgt til ordstyrere. Anette Fosse og Anders Bærheim ble valgt til referenter. Årsmeldingen ble lagt fram og det ble diskusjon under følgende punkter: Behov for oppklaring av reglene for å få godkjent tellende tjeneste i videre og etterutdanningen for Krefststipendene. Sterkt behov for videre arbeid og utvikling av ICPC. Styrets kritiske engasjement i Norsk Nyfødtkohort. Tilsvarende forsøk i Danmark har ført til intens debatt utgått fra DSAM. Styrets positive holdning til fastlegeordningen. Årsmøtet ga tilslutning til styrets standpunkt. Under dette punktet redegjorde lederen for problemet med en yrkes- og en spesialforening for allmenmedisin. I moderforeningen er det vanskelig å skille de to. Saker av faglig karakter blir sendt til Aplf og ofte videresendt til Aplfs fagutvalg. Det er relativt liten kunnskap om NSAM i Legeforeningen. Konkret har det medført at NSAM ikke ble trukket inn i Legeforeningens arbeid med fastlegeordningen.

Regnskapet ble godkjent. Årsmøtet valgte å øke medlemskontingenten til kr 600 pr. år mot styrets forslag på kr 550. Det ble besluttet at styrets medlemmer kan kreve praksiskompensasjon på kr 1000 og kr 2000 for halv- og heldags fravær ved NSAM -oppdrag. Årsmøtet påla styret å utrede behov for sekretærhjelp. Årsmøtet ga styret mandat til å forhandle fram en sammenslåing av NSAMs og Aplfs kvalitetsutvalg.

Det ble valgt nye medlemmer i Publiseringsutvalget, Klassifikasjonsutvalget, Kvalitetsutvalget, Internasjonalt utvalg, Felles EDB-utvalg. Nye NSAM-representanter i Allmenmedisinsk forskningsutvalg og i internasjonale fora.

NSAM s lover ble endret vedrørende valg av valgkomite til å samsvare med Legeforeningens lover for spesialforeninger.

Løvetannprisen ble tildelt Kjell Nordby.

STYRETS ARBEID

Styrets medlemmer

Bjarne Haukeland, Bærum, (leder) Elisabeth Swensen, Seljord, (nestleder) Anna Stavdal, Oslo (kasserer) Bjørn Gjelsvik, Kongsvinger, Per Stensland, Sogndal, Anette Fosse, Mo i Rana, Anders Bærheim, Bergen.

Varamedlemmer

Mona Søndena, Kirkenes, Ole Inge Gjøen, Vigra, John Cooper, Hjelmeland.

Styremøter

Det har vært avholdt 10 styremøter i perioden. Styret har behandlet 143 saker, hvilket er 13 flere saker enn foregående år. Den 17. - 19. januar var styret samlet på styreseminar ved Brimi

Fjellstue. Formålet var å diskutere utviklingstrender og aktuelle problem-områder i norsk allmennmedisin. Følgende temaer ble behandlet:

- Kunnskapsbegrepet i medisinen, med utgangspunkt i «evidence based medicine»-begrepet.
- Motsetningen mellom «high-tec»-medisin og den humanistisk baserte medisinen.
- Samhandling mellom 1. og 2. linjetjenesten i Norge.

Disse temaene er siden fulgt opp gjennom bl.a. artikler og kurs initiert av styremedlemmene.

Styret har engasjert seg i debatten rundt fastlegeordningen. Etter flere runder med Legeforeningen fikk vi en representant i Sentralstyrets referansgruppe for fastlegeordningen.

NSAM´s styre og AFU har engasjert seg i Nyfødtkohorten. Det er en meget omfattende epidemiologisk studie som involverer allmennpraksis i betydelig grad. NSAM´s styre og AFU stiller seg, etter en grundig behandling av saken, skeptisk til flere etiske sider ved studien, og er urolig for prosjektets innvirkning på norsk allmennpraksis.

Risikoprojektet som ble startet i 1994 har blitt ført videre og førte til et debattmøte om hypertensjon under Primærmedisinsk uke. Enkeltpersoner i NSAM´s styre deltok aktivt i foreberedelse og gjennomføring av konsensus-konferansen om mild hypertensjon. Prosjektet har avfødt debatt rundt verdien av å behandle risikofaktorer hos friske individer. Prosjektet har ført til opprettelsen av referansegruppen for osteoporose. NSAM ble invitert til å presentere risikoprojektet for danske kolleger under Legedage i Århus i november 1996. Prosjektet vakte betydelig interesse og debatt. Prosjektet blir presentert under verdenskongressen i allmennmedisin i Dublin juni 1998.

Det har vært sendt ut ialt 4 medlemsbrev. Trykking av medlemsbrevene og ilegging i konvolutter gjøres nå av et trykkeri. Dette har frigjort sekretær-kapasitet til andre oppgaver.

ØKONOMI

NSAM skiftet regnskapsfører pr. 1. januar-97 etter pålegg fra årsmøtet. Regnskapsfører er siviløkonom Siv Stenersen. NSAM har avvikende regnskapsår, og skifte av regnskapsfører skjedde med andre ord midt i regnskapsåret. Det er etablert gode rutiner for samarbeidet mellom økonomiansvarlig, NSAM´s sekretariat og regnskapsfører. Økonomistyringen er god. Nytt av året er innføringen av praksiskompensasjon for styremedlemmer i forbindelse med møtevirksomhet. Utbetaling av praksiskompensasjon er i samsvar med budsjett.

SEKRETARIATET

NSAM har kontor ved Seksjon for allmennmedisin ved Univerisitetet i Oslo. Leieforholdet er regulert i egen avtale. Hanne Thoresen ble ansatt som sekretær 01.11.96. Fra 1.1.97 økte stillingen fra 30%-50% i forbindelse med at AFUs sekretariat ble flyttet fra Bergen til Oslo. Vi takker Kirsten Salomonsen for arbeidsinnsatsen som sekretær for AFU gjennom 11 år. Under årsmøtet i 1996 ble styret pålagt å utrede behovet for sekretær. Det har vi gjort ved

□E5† utprøve hvordan bemanningen med 50 % stilling fungerer i praksis. Erfaringene så langt er tilfredstillende og sekretariatet fungerer godt.

MEDLEMMER

NSAM har pr. 31/8-97, 1053 medlemmer hvorav 125 ikke har betalt medlemskontingent for inneværende år. Innkreving av medlemsavgiften foregår gjennom Postbanken.

FELLES LEDERMØTER MED APLF, OLL og NAMF.

Det er avholdt to felles ledermøter i perioden. Vi har drøftet kompetanse og tjenesteinnhold i bedriftslegetjenesten, stillingsstrukturavtalen med tanke på mulighet for å få tellende sykehustjeneste for allmennmedisinere, fastlegeordningen, Primærmedisinsk uke og muligheten for å dele utgiftene til Scandinavian Journal of Primary Health Care med Aplf.

UNDERUTVALGENE

NSAM har fem faste underutvalg.

Allmennedisinsk forskningsutvalg (AFU)

Leder: Frank R. Andersen, Søgne.

AFU har hatt 2 møter og ett telefonmøte i perioden. Frank R. Andersen ble på møte 23. april i år valgt til ny leder etter Roar Johnsens mangeårige innsats. AFU vurderer protokoller fra farmasøytisk industri for kliniske forsøk i allmennpraksis. AFU fordeler allmennpraktikerstipendene og har i denne perioden fordelt 38 stipendmåneder på 20 stipendiater. NSAM´s styre og AFU har arbeidet for å bedre økonomien i allmennpraktikerstipendordningen. Som resultat av dette har Legeforeningen vedtatt at stipendiatene heretter skal få reiseutgifter og administrative utgifter dekket via Utdanningsfond I. AFU har i perioden vært engasjert i Nyfødtkohorten.

AFU har opprettet en pris på kr. 5000,- for å stimulere til forskning i allmennmedisin blant allmennpraktikere som har liten forskningserfaring fra tidligere. Prisen vil bli delt ut henholdsvis på Nidaroskongressen / Primærmedisinsk uke. Nye vedtekter for forskningsfondet tas opp som egen sak på årsmøtet-97.

Publiseringsutvalget (PU)

Leder: Unni Abusdahl, Oslo.

Antall møter: 2. Ingen utgivelser hittil i 1997. Utvalget arbeider med en rekke prosjekter som planlegges utgitt. Det arbeides med en ny avtale med Tano forlag.

Klassifikasjonsutvalget (KSU)

Leder: Anders Grimsmo, Surnadal

Antall møter: 3.

Utvalget har i et samarbeid med KITH fått bevilget midler fra Kvalitets-sikringsfonet til å lage en ny stikkordsliste til ICPC. I arbeidet vil det bli lagt vekt på å gjøre det lettere å søke og lage flere og mer spesifikke diagnoser under hvert kodenummer. En ny versjon av ICPC er utarbeidet av WONCA (ICPC-2). Utvalget har søkt om penger til å oversette denne. Det arbeides også med å gjøre konverteringen mellom ICPC og ICD10 bedre med henblikk på elektronisk kommunikasjon med 2. linjetjenesten.

Kvalitetsutvalget (KU)

Leder: Harriet Haukeland, Bærum.

Kvalitetsutvalget har hatt 2 møter og 1 telefonmøte. I tråd med legeforeningens retningslinjer, har NSAM nedsatt et kvalitetsutvalg med fire medlemmer. For å unngå dobbeltarbeid i forhold til APLF´s kvalitetsutvalg, har det vært arbeidet for sammenslåing av de to utvalgene i 1997. Da APLF forlangte at lederen i fellesutvalget som en fast ordning skulle komme fra APLF´s fagutvalg, falt grunnlaget for en likeverdig sammenslåing bort.

Internasjonalt utvalg

Leder: Ola Lilleholt, Rindal

Utvalget arrangerte i mai et fellesmøte for NSAM-styret, utvalgsmedlemmene og NSAM´s representanter i internasjonale fora. Konklusjonene for dette møtet var at utvalget bør arbeide for å synliggjøre norsk allmennmedisin, fagutvikling og forskning internasjonalt, ved norsk presentasjon på internasjonale faglige møter og deltagelse i nettverksbygging i forskning. Det skal arbeides for å få WONCA´s kongress år 2004 til Norge.

Botswanasatsingen til referansegruppa for U-landsarbeid har møtt vansker i Botswana. Utvalget vil avklare om det er ressurser til samarbeid med annet utviklingsland eller land i Øst-Europa.

Følgende personer har representert Norge i internasjonale organer:

WONCA: Bjarne Haukeland møtte i WONCA Europe Council Meeting, Praha 29.06.97. Ola Lilleholt har vært norsk kontaktperson til kongressen i Praha. Forøvrig deltok styret på kongressen i Praha.

EURACT (European Academy of Teachers in General Practice): Kontaktperson: Anna Stavdal.

EGPRW (European General Practice Research Workshop): Jørund Straand er oppnevnt som ny norsk representant. Neste møte i organisasjonen er lagt til Bergen i 7.-10. mai 1998. Temaet er forskning omkring diagnose og behandling av psykiske sykdommer i allmennpraksis.

EQuiP (European Working Party on Quality in Family Practice): Per Hjortdahl og Odd Winge har deltatt fra Norge. Ved møtet i Praha ble det vedtatt å holde åpne møter framover, det første i Sveits høsten-97- Det skal holdes en kvalitetsdag i Dublin 1998.

WONCA Classification Committee: Ny norsk representant er Anders Grimsmo. Søren Brage har også deltatt på møter i komiteen.

UTVALG OG KOMITEER MED NSAM-REPRESENTASJON.

Felles EDB-valg for primærhelsetjenesten.

Leder: Kjell Maartmann-Moe, Bærum.

Utvalget har hatt 4 møter i perioden. Aktiviteter og arbeidsområder: Deltatt i planlegging og gjennomføring av NSAM-kurset i Tromsø om EDB-journalen april-97. Satsingsområder 1997-98:

- Tilgang til bruk av Internett for primærleger.
- Videreutvikling av EDB-journalen.
- IT-journalen som verktøy i allmenn- og samfunnsmedisinsk kvalitetssikring, forskning og fagutvikling mm.

SATS

SATS er et samarbeidprosjekt mellom NSAM og Aplf. SATS er opprettet for å utvikle en metode for å sette kvalitetsmål i egen praksis, og følge egen atferd i forhold til målene. Leder: Tor Carlsen, Skien. Det vises til egen årsberetning for SATS. Pr. 01.08.97. var ca 35 grupper i gang. Sentralstyret i Dnlf har etter søknad fra Aplf og NSAM gitt tilsagn om videreføring av SATS.

Primærmedisinsk uke.

Guro Svensen og Anne Nøring representerte NSAM i hovedkomiteen for 1996. NSAM bidro med flere kurs utgått fra referansegruppene, samt - Emnekurs i trygdemedisin. Risikokurset «De innbilt friske» ble avsluttet med et åpent debattmøte om blodtrykksbehandling i Norge. Knut Lindholm og Torstein Gjerløw representerer NSAM i hovedkomiteen for 1998.

REFERANSEGRUPPENE.

Styret arrangerte et endagsseminar for referansegrupper 23. mai, på Henie Onstads kunstsenter på Høvikodden utenfor Oslo. Hensikten var å kartlegge virksomheten i gruppene, utveksle ideer og tanker mellom gruppene, samt diskutere retningen for fagutviklingsarbeidet. Under gruppenes presentasjon kom det fram en imponerende mengde resultater med utspring i referansegruppe-virksomheten; handlingsprogrammer, bokutgivelser og årlige kurs. Flere av gruppenes medlemmer driver forskning på de aktuelle områder, andre er hentet inn til utredningsarbeid på nasjonalt nivå i forbindelse med revidering av planer for forebyggende arbeid. Diskusjonen om det fremtidige fagutviklingsarbeid i NSAM 's regi, ble tatt opp, - spørsmålet om referansegrupper er fremtidens arbeidsform ble debattert og seminaret ble i første omgang et verksted der spørsmål ble stilt, snarere enn utfyllende besvart.

Referansegruppene - rapporterte aktiviteter

Diabetes

Antall møter: 1

Aktiviteter: Deltakelse i risikokurs primærmedisinsk uke -96. Deltakelse i forberedelse av Forskningsrådets Konsensuskonferanse om diabetes, og i St. Vincent Primary Care Diabetes Group. Gruppen følger med i det som skjer internasjonalt på feltet og vurderer fortløpende behovet for revisjon av intervensjonsgrenser. Handlingsprogrammet er foreløpig ikke planlagt revidert. Gruppen har forøvrig bidratt med artikler i ulike fagtidsskrifter.

Informasjonsteknologi

Kommunikasjonen mellom medlemmene har foregått via E-Post og det har ikke vært noen "fysiske" møter. Gruppens viktigste aktivitet er E-postlisten Eyr som ble startet i juni -96. Etter ett års drift har Eyr nesten 300 medlemmer og formidler over 100 meldinger hver måned. Flere av medlemmene er meget aktive på hver sin kant i ulike IT-prosjekter, uten at dette foregår i IT-gruppens regi. Den har også flere internasjonale kontakter og oppdrag;

- WONCA Working Party on Informatics
- RACGPs 9. computerkongress
- Post-Doc Expertise Board

Noen av medlemmene i gruppen er også medlem av Felles EDB-utvalg, og det vil være naturlig å ha et samarbeid med dette utvalget. Det arbeides med planer om å lage en papirbasert guide til Internett for allmennpraktikere.

Trygdemedisin

Det har vært avholdt en hel rekke møter, inkludert telefonmøte i forbindelse med kurset: Emnekurs i trygdemedisin, IST, Primærmedisinsk uke, november-96.

Urinveislidelser

Antall møter: 1. Aktiviteter: Gruppen holder årlig kurs i urinveissykdommer; 3 dager i februar-97. Mange bidrag i Lærebok i klinisk allmennmedisin.

Økologisk medisin

Gruppen har hatt 4 møter. Den tok initiativ til å danne organisasjonen «Leger for miljø», som er en norsk avdeling av «International Society of Doctors for the Environment». Turid Bondeson er leder, og flere av referansegruppens medlemmer er styremedlemmer.

Psykatri

Gruppen har ett kapittel i norsk lærebok i allmennmedisin.

Hypertensjon

Avholdt diskusjonsmøte i forbindelse med NSAM ´s styre om risiko-prosjektet. Referansegruppens arbeid har vært tatt opp i flere sammenhenger der medlemmer har avholdt andre møter. Aktiviteter: Deltakelse under Primærmedisinsk uke høsten-96: Risikointervensjonskurs og debattmøte. Deltakelse ved NFR ´s konsensus-konferanse for mild hypertensjon. Forøvrig foredrag ved en rekke ulike kurs. Revisjon av handlingsprogrammet for høyt blodtrykk er planlagt. Prosjektet «Evaluering av NSAM sEDB-støtte» har utgått fra Samfunnsmedisinsk Forskningscenter, Verdal og referansegruppe for hypertensjon. Praktisk arbeid er avsluttet, publisering pågår.

Omsorg ved livets slutt

Antall møter: Telefonmøter og digital brevveksling. Aktiviteter: Gruppen hadde ansvar for symposium under 10. Nordisk Kongress i allmennmedisin på Island. «Døden- midt i yrkeslivet.» Det er startet planlegging med å utgi bok med døden som tema: Hvordan takler allmennlegen døden i sitt yrkesliv? Kapittel til allmennmedisinboka om lindrende behandling, død og sorg. Planer om kurs høsten-98 under PMU og i regi av Nidarosfondet.

Redaktør: Geir Jacobsen.

NSAM ser SJPHC som et godt og nødvendig publiseringsorgan for norsk allmennmedisinsk forskning. Bladet har fått ny og bedre lay-out. Det blir mye referert internasjonalt. Ved kollektivt medlemsabonnement bidrar NSAM til driften. Fordi abonnementet er en betydelig økonomisk belastning, har styret bedt APLF´s styre om å bidra med midler til dette engelskspråklige forskningsforum som benyttes av APLFs medlemmer. Styret fikk i 1997 avslag på henvendelsen.

Tidsskriftet ble opprettet i 1983 og har vært utgitt i samarbeid mellom redaksjonen og Scandinavian University Press. Det er misnøye med nåværende organisering fordi redaksjonen har behov for bedre formell støtte fra de skandinaviske selskap for allmennmedisin. Disse bør også være de juridiske eiere av bladet. Forslag til ny eierstruktur av tidsskriftet kan forhåpentligvis være klart til å presenteres til avstemning på årsmøtet 1997.

NSAM-SEMINARET 1997

NSAM-seminaret « Å styre eller bli styrt- IT på allmennpraktikerkontoret» ble avholdt i Tromsø 10.-12. april. Seminaret var fulltegnet med 35 deltakere. Hovedtemaet var EDB-journalens fortid, nåtid og framtid. Det ble framsatt tanker om EDB-journalens muligheter, begrensninger og ønsker for videre utvikling. Felles EDB-utvalg for primærhelsetjenesten påtok seg å jobbe videre med tankene fra seminaret.

NSAMs FOND FOR ALLMENNMEDISINSK FORSKNING.

Det har vært arbeidet med nye vedtekter for fondet og disse vil bli fremmet på årsmøtet.

KORTTIDSSTIPEND VED NORSKE KREFTAVDELINGER

Som tidligere år har Den Norske Kreftforening bevilget midler til seks 3-måneders stipend ved norske kreftavdelinger. Det var god søkning til alle stipendene. Rapportene fra stipendiatene viser at tjenesten er interessant og givende, og svært relevant i forhold til kreftomsorgen i primærhelsetjenesten.

Korttidsstillingene har frem til nå blitt godkjent som tellende i både videre - og etterutdanningen i allmennmedisin. Etter presisering av krav til stillingsinnhold for godkjenning av sykehustjeneste i videreutdanning, blir korttidsstillingene f.o.m. 1998 kun godkjent for etterutdanningen. Ikke-spesialister kan selvfølgelig også søke på stipendene, men vil ikke få godkjent de 3 månedene som videreutdanning.

NSAMs AKTUELLE SITUASJON

Gjennom sin vidtrekkende struktur med referansegrupper og utvalg er NSAM engasjert og representert i mange områder i allmennmedisinen. Styret har engasjert seg i konsekvensene av fastlegeordningen og vi har opplevd at vårt standpunkt om at fastlegeordningen er den beste måten å løse oppgavene i allmennmedisinen, har møtt støtte fra mange, men også motstand fra enkelte av våre medlemmer. NSAMs deltagelse i Legeforeningens arbeide med fastlegeordningen har blitt motarbeidet fra Aplf hold. Det er styrets klare oppfatning at det er direkte feil å ikke trekke spesialforeningen inn i arbeidet med en så vidtrekkende omorganisering av primærhelsetjenesten. Dette bør bekymre NSAMs medlemmer.

Erfaringene fra samlingen av referansgruppene viser at mye av kunnskapen som er utviklet i disse gruppene nå inngår i nasjonale retningslinjer innenfor områder av allmennmedisinen. Interesserte leger som ønsker å arbeide i referansegrupper i fremtiden vil trolig være best tjent med å arbeide med oppgaver som inntil nå ikke er dekket av eksisterende grupper. Styret oppfordrer kolleger som har spesielle interesser til ta initiativ til å starte nye grupper. Gjennom referansegruppearbeid er det mulig å både utvikle seg faglig og få merkbare innflytelse på faget.

Vi har hatt et godt samarbeid med Legeforeningen i flere saker. Allmennpraktikerstipendordningen har blitt forbedret idet stipendiatene nå får dekket sine reise- og oppholdsutgifter, trykking- og portoutgifter fra Legeforeningens fond 1. Legeforeningen har også forpliktet seg til et større ansvar for ICPC i fremtiden. NSAM er legeforeningens spesialforening for allmennmedisin.

Fordelingen av oppgaver mellom Aplf og NSAM har flere ganger bydd på utfordringer idet foreningene har overlappende arbeidsområder. Saker der vi har blitt enige er holdningen til fastlegeordningen og at 50% forskning på relevante allmennmedisinske problemstillinger ved institutt kombinert med 50% uselektert allmennmedisinsk praksis teller fullt ut i spesialistutdanningen.

Vi har ikke blitt enige om hvordan vi kan slå sammen kvalitetsutvalgene til ett felles kvalitetsutvalg. NSAM har ikke møtt noen forståelse hos Aplf representanter om støtte fra Aplf til driften av Scandinavian Journal of Primary Health Care. NSAM og Aplf bør arbeide videre med å få til en god arbeidsfordeling til beste for norsk allmennmedisin.

Styret ønsker å takke for tilliten fra medlemmene og for anledningen til å arbeide med engasjerende og utfordrende oppgaver gjennom NSAM.

Oslo 25. september 1997

Bjarne Haukeland
leder